

поминък на населението. Хоризонтален стан и многообразен инструментариум показват едно от основните домашни занятия на българката – тъкачеството. Практична, многофункционална форма и изящна релефна украса отличават медните съдове за приготвяне и съхранение на храна и онагледяват уменията на добруджанските майстори бакърджии.

Пряко свързан със земеделския поминък, хлябът сбира ведно всички понятия на добруджанеца за добруване и присъства в неговия живот от раждането до последния земен миг. Релефна или плоскостна, с отделни растителни и животински елементи или цели композиции от цветя, слънца, птици, обредната пластика има ясно изразен аграрен характер и превръща хляба в оброк за плодородие и семейно благополучие, а неговото приготвяне – в изкуство. Изложените обредни хлябове, посветени на различни календарни и семейни празници, се отличават с изключително многообразие от форми и символи.

Етническото единство и регионалното многообразие намират своята най-ярка проява в традиционното облекло. Като един от най-консервативните елементи на народната култура, запазил до късно старинните белези на местната традиция, носията очертава ясно границите между отделните групи (Михайлова 1974, 207) и илюстрира етнографската пъстрота на българското население в Добруджа. Музейната колекция показва основните типове „фустени“ и „сукманени“ облекла и изгражда зрителната представа за типологическата характеристика на традиционния костюм и неговите локални разновидности. Експонираните носии се отличават с богат колорит, оригинална художествена композиция и изящна орнаментална украса, постигната чрез умело прилагане на разнообразна тъканна и везбена техника.

Характерен за облеклото на българите, преселени от Северна Добруджа през 1940 г., е яркият колорит, постигнат чрез съчетание на интензивни зелени, жълти, розови, оранжеви тонове. Разнообразните по начин на изработка и цветова гама престилки, колани, кърпи (чумбери) придават на женския костюм стилна завършеност и изящност. Задължителен елемент са украсените с разноцветни мъниста и стилизирани геометрични и растителни орнаменти синчани обувки и колани. С богато многообразие от тъканна декорация, апликации и везба се отличава сукманената носия на балканджийките. Локална разновидност на тракийската носия е вайсалската. Везаният „чукман“ или „белкосникът“, едноплатата, дълга престилка, украсена с отбирани „на дъска“ орнаменти, редуващи се по цялото поле в разноцветни